

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2-40 P. Negyedévre 7 P.
Folyóvára 14 P. Egész évre 28 P. Egyes szám ára
étkezésnap 10, vasárnap 20 fillér

HAJDUFÖLD
Felolvas szerkesztő
főtitkár FOLOSVÁR-V. BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg utca 16
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth utca 3 szám
Telefon 21-41

Kulturharc Erdélyben

A magyarság sebei nem tudnak begyógyulni. Hét sebből vérzik, mint ahogy az isteni Üdvözítő Edesanyjának szívét hét tör verte át. Hét tör, amely Krisztus keresztrefeszítése s az emberiség hátlansága révén jutott osztályrészül az Istenember anyjának. A szegény magyar nép, amelyet annyi szenvedés és fájdalom tép, vérzik a négy leszárdalt országrészben, sordad a csonka-földön, tizedelődik a tengereken túl, Kanada sivatagjain, a délamerikai fazendákon s porladozik az öt világrész minden emberlakta pontján. Ha valahol felsír a magyar lélek, egyszerre a világ négy tájkán, mindenütt egyútt könnyeznek Szent István gyermekei, Rákóczi, Széchenyi kései unokái. És ha a könnyáradatban lehet valami vigasztaló, akkor az lehet a mi legnagyobb vigasztalásunk, hogy a tengerfájdalom, a testvéri közöség jogán és köteleme folytán jobban és jobban összeforradunk. Ez a könnyáradat és tengerfájdalom mutatja meg az utat észak, kelet, dél, nyugat felé s ez adja tudtára a hitetleneknek, a könnyen felejtőknek, hogy nem nyolcmillióhatszázezer magyar él a glóbuszon, hanem 15 millió, amely ha összefog, ha megérti egymást, többet jelent, mint a tovaszálló porszem, többet jelent, min egy irtalmas sóhajtás, mert ez 15 millió magyar önvédelmi harcát és élniakarását jelenti.

A magyar élniakarás s a magyar önvédelmi harc ereje nem halványodhatik el ezeréves történetünk távlatán keresztül, ellenkezőleg, minél inkább öntudatára ébredünk annak, hogy mit tettünk az emberiségnek a kultúra szolgálatában, annál inkább fel kell lángolnia a nemzeti büszkeségnek és önértetnek, mert mi nem koldustarisznyával, nem az emberiség nyomorultjaként jöttünk Európa centrumába, hanem mint a nemzeti öröklét legveszei, mint az európai civilizáció paizshordozói.

Amikor tehát a magyar nép felégyvából, Erdélyből a felsíró magyar fájdalom újabb ária önti el azokat a területeket, ahol a magyar nép gyermekei élnek, amikor az erdélyi katolikus státus több, mint három évszázados felénitményeiből vészjelek röppitnek világgá, kell, hogy érezzük a magyar összetartozandóság parancsszavát és szükségességét.

Az oláhok arcátlansága már odáig hátkodott, hogy bukaresti törvényhozáskban, megrendelt interpelláció formájában és történelmi hazugságokban dűskálkodó röpiratokban akarják vitássá tenni az erdélyi katolikus magyarság jogát a Státus vagyonához. Még ott torlódnak a hullámok, amelyek a cs'ki Magánlavak körül felkorbácsolhattak és ime, már félmillió magyar hívő vagyonát, az erdélyi katolikus Státus ismert és elismert vagyonát akarják vitássá tenni s azután elrabolni. Mert itt már nincs jogosultága a szavak-

ban és kifejezésekben való válogatásnak. Amit az oláh szenátusban egy oláh szenátor indítványozott, hogy a, kisebbségi kérdés nyugvóponttrahozatala érdekében el kell kobozni az erdélyi magyarság és székelység vagyonát — ez cinizmus, ez az emberi érzésből való kivételkőzés, már nem szavakat, de tetteket követel.

Mi, akik az európai rend és nyugalom apostolai vagyunk, akik keresztel vállunkon és töviskoszoru-

val homlokunkon csak az igazság érvényesülését követeljük, nem tudunk lemondani arról a hitünkéről, hogy a nemzetközi fórumok az európai kataklizmosz küszöbén megállít kiáltanak azoknak, akik 13 év óta egyebet sem tettek, mint arcul verték az európai civilizációt. Nem mi mondjuk. Már a Scotus Viatorok is hirdetik urbi et orbi s téglával verik a mellüket, hogy a népek felszabadításának jelszava alatt rabláncra fűztek ötven milliónyi népkisebbsé-

get és évszázados civilizációkat s évezedes, kipróbált államművészetet.

Kulturharc dul Erdélyben. Nem mi magyarok kezdjük. Az oláhok dob-ták felénk a keztyűt! Nem vallás, nem fűkérés ez, hanem az összmagyarság véres kálváriájának egy stációja, ahová megértéssel, áhitattal és tettekeszséggel kell feltekintenie a hét sebből vérző magyarságnak s a kulturnépek szolidaritásának.

Február 29-én lesz a főispáni installáció

Dr. Hadházy Zsigmond bucsuja a polgármestertől, alispántól és két törvényhatóságától

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Debrecen sz. kir. város és Hajdúvármegye főispáni s: "ében bekövetkezett változás szerdán reggel lett közismertté a lapok híradásai nyomán. Megállapítható, hogy mindkét törvényhatóság közösége, amelyen őszinte ajánlattal fogadta dr. Hadházy Zsigmond főispán saját kérelmére történt felmentését, épp olyan örömmel és lelkesedéssel fogadta báró Vay László kinevezését, akinek személyében minden tekintetben méltó utód került dr. Hadházy Zsigmond helyére.

Báró Vay László szerdán reggel megérkezett Debrecenbe és felkereste dr. Hadházy Zsigmond főispánt, akivel hosszasan tanácskoztak a hivatal átadásáról és az aktuális kérdésekről. Ezek után Rásó István alispánt és dr. Vásáry István polgármestert látogatta meg báró Vay

László főispán, aki mindkét törvényhatóság vezetőjével hosszasan és rendkívül szívélyesen tárgyalt. Értesülésünk szerint ez alkalommal szóba került az installációs közgyűlés napjának kitűzése is.

Az installáció napjának kitűzése

Erre nézve végleges megállapodás történt olyan értelemben, hogy az installációt egy a városnál, mint a vármegyénél február 29-én, hétfőn tartják meg. Tekintettel a mai nehéz időkre, a beiktatási ünnepséget teljesen egyszerű keretek között, minden különösebb dísz és pompa nélkül fogják megrendezni. Az installáció után bankett sem lesz. A főispáni hivatal átadása már holnap megtörténik.

Dr. Hadházy Zsigmond bucsuja törvényhatóságaitól

Dr. Hadházy Zsigmond főispán szerdán reggel rendkívül meleg hangu levelet írt Debrecen sz. kir. város és Hajdúvármegye törvényhatóságához és a két törvényhatóság vezetőjéhez. A levél, amelyben a távozó főispán megható szeretettel bucsuzik a vezése alatt állott törvényhatóságoktól, a következőképpen hangzik:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mély tisztelettel hozom a tekintetes törvényhatósági bizottság nagybecsű tudomására, hogy Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város kettős törvényhatóság főispáni székéből — Kormányzó ur ő Főméltósága kegyes engedelmével — a mai napon eltávo-

zom. Nem volnék őszinte magyar ember, ha a bucsu vétel eme percében be nem vallanám, hogy — bár állásomból kizárólag saját elhatározásom folytán távozzom — mégis a tekintetes törvényhatóságától csak nehéz szívvel s mélyvégyesen elfogódott lélekkel tudok megválni.

Hogy is lehetne ez másképpen? Hiszen az a néhány nap hiján, immár kitenc nehéz esztendő melyet a törvényhatóság főispáni székében eltölteni szerencsém volt, annyiára össze-

forrasztotta az én lelkemet a tekintetes törvényhatóság azonos lelkevel, hogy e közös lelkivilágból én már ez életben többé ki sem válhatok, attól el sem szakadhatok.

De nem is akarok! Hiszen ez a lelki megértés, ez az azonos lelkivilág volt nekem a főispáni székben kilenc esztendőn át minden cselekedetemben vezérlő csillagom, talizmánom, tanácsadó és segítő társam. Ez tartott meg engem a legnehezebb időkben, ez igazított el engemet a legnehezebb helyzetekben — s ha egyáltalán voltak valaha sikereim — ez volt minden sikerem titka.

Főispáni székemben tulajdonképpen nem is tettem mást, mint a tekintetes törvényhatóság lelkevel éltem, érzéssel éreztem, gondolatával gondolkodtam s ehhez képest akartam és cselekedtem.

Igy kormányoztam! Soha sem a nyers hatalommal, hanem mindig és kizárólag csak a megértő emberszeretettel.

Soha se akartam sem más, sem több lenni, mint — primus inter pares.

En már most elmegyek! Azonban bárhova vezessen, vagy vessen a Mindenható bölcs akarata.

én ezt az összeforrott közös lelkivilágot magammal viszem, félve őrzöm és ápolom s minden érzelmemmel, minden gondolatommal csak ebben élek — a míg élek.

Visszatekintve innen kilenc éves főispáni működéseme, természetesen nincs jogom bírálatot mondani — önmagamról. Majd ezt elvégzik — az erre hivatottak.

— Annvit azonban szerénytelenség nélkül még is elmondhatok — s tekintetben a legkeményebb kritikát is állom — hogy a tekintetes törvényhatóság ama legbecesebb lelki kincseit, drágaságait és értékeit, melyek az én felügyeletem, őrzetem és számadásom alá adattak, különös gondossággal, hiven, becsületesen, lelkiismeretesen kezeltem és megőriztem s minden hiány és hiba nélkül sértetlenül számoltam vissza.

Mindig vigyáztam rá, hogy a jogot, törvényt és igazságot soha se a magam ridegségével és könyörtelenségével, hanem a méltányossággal mindig együtt úgy alkalmazzam, hogy az emberiség elve csorbát ne szenvedjen.

A hazá, a nemzet és a köz érdeke mindig szent volt előttem, de e mellett igazságot kerestem és szerettem a jogos magán érdeknk is és a lehetőség határáig segítettem a reá szorulókat.

Jóakaratom és jószándékomon soha semmi féle becsületes ügy nem mulott, mert szerettem és szeretem embertársaimat — minden sorsukban.

Gyarlóságaim bizonyára voltak nekem is, de lenniök is kellett — mert hiszen én is csak ember vagyok.

Ezek után nehéz szívvel és elfogódott lélekkel bár, de tiszta lelkiismerettel távozzom és bucsuzom.

Hátalatt szívvel mondok őszinte és forró köszönetet a tekintetes törvényhatóságnak azért a megbecsüléért és szeretetért, amellyel engemet fogadott s amelyben működéseme eljöttől végéig állandóan részesített és örökre lekötöztetnek érzem magamat azért a bizalomért, lelkes és odaadó támogatásért, melyet soha egy percre sem vont meg én tőlem.

Szívesen kérem a tekintetes törvényhatóságot, hogy velem szemben mindig tanusított jószágért fogadja el az én mélyvégyes tiszteletem, őszinte nagyrabecsülésem és igaz szeretetem kifejezését s tegyen boldoggá az a

A lap ára 10 fillér

tudattal, hogy megtart engemet — jó emlékezetében

Azzal a hő óhajással zárom leveleimet:

Vajha adna a magyarok igazságos Istene mielőbb békességes, szép boldog napokat a törvényhatóság egész közönségére, minden tagjára.

Debrecen, 1932 február hó 16.

Hazafias üdvözléssel:

dr. Hadházy Zsigmond,
Hajdúvármegye és Debrecen
sz. kir. város főispánja.

Bucsulevél a polgármesterhez és alispánhoz

Dr. Vásárv István polgármestertől és Rásó István alispántól a következő, azonos szövegű levélben bucsuzott el dr. Hadházy Zsigmond:

Kormányzó Ur Ó Főméltósága Hajdúvármegye törvényhatóságánál viselt főispáni állásomtól — kéresemre — a mai napon kegyesen felmenteni méltóztatott.

Amidőn ezt a tényt Méltóságod szíves tudomására hozom, lelki szükségét érzem annak, hogy őszinte és forró köszönetet mondjak egy Méltóságodnak, mint — általa — a böles vezetése alatt álló tisztikar minden egyes tagjának azért az odaadó becses támogatásért, megbecsülésért és szeretetért, amelyben engemet együttműködésünk egész ideje alatt állandóan részesíteni méltóztatottak.

Most, amikor Méltóságodtól és tisztikarától ezután bucsuzom el, — és pedig azért ez uton, mert a személyes bucsuzás rendkívüli mértékben elfogadhatatlan, — abban a bizonyosságban megek el, hogy egy Méltóságod, mint nagrabecsült tisztikara megvan győződve arról, mikép főispánságom egész ideje alatt irányukban minden tényemben és eseményekben mindig az őszinte, igaz, becsületos magyar szív és baráti érzés vezetett és ekként lehettek abban a reményben, hogy megtartanak engemet — jó emlékezetükben.

Fogadjá Méltóságod és kegyeskedjék tolmácsolni a tisztikar részére is az én őszinte tiszteletem, nagrabecsülésem és igaz szeretetem kifejezését ama kijelentésem mellett, hogy azt az időt, melyet Méltóságoddal és tisztikarával való együttműködésben töltöttem el, életem legszebb

és legkedvesebb emlékei közé soroztam be.

Méltóságod és tisztikara további munkájára sikert kívánva, Mindnyájukra Isten áldását kérve, vagyok,

maradok

Debrecen, 1932 február hó 16.

igaz hívők és barátjuk:

dr. Hadházy Zsigmond,
Hajdúvármegye főispánja.

A pénzügyminiszter rendelete a kiviteli adómegettérítés kulcsáról

Budapest, február 17.

A pénzügyminiszter a kiviteli adómegettérítés kulcsának felemeléséről rendeletet adott ki, amely részletes felsorolásban közli a kiviteli adómegettérítésben részesíthető árukat és az adómegettérítés százalékat. A rendelet kimondja, hogy az adómegettérítést a külföldi megrendelő által előjegyzési eljárásba beküldött anyagokból bér munkával előállított, vagy előjegyzési eljárásban külföldről javítás végett behozott áruk kivitele után is igénybe lehet venni. Az adómegettérítés alapja a bér munka, illetőleg a javítás igazolt díja. A rendelet szerint a kikészítés forgalmi tárgyaként a behozott for-

galmiadóválság alá vont, vagy 13 százalékos fényüzési forgalmiadó alá eső áruk felhasználásával készített új áruk kivitele esetén a behozatal alkalmával előjegyzésbe vett forgalmiadóválság, illetőleg fényüzési forgalmiadó helyett szintén csak a vámforgalmi adónak megfelelő összeget kell befizetni. Ha azonban a kiszállított áru adómegettérítés kulcsát az előző forgalmiadóválság, vagy a 13 százalékos fényüzési forgalmiadóteher figyelembevételével állapították meg, az adómegettérítést csak az előjegyzési eljárásra megállapított alacsonyabb kulcs szerint lehet igénybe venni.

A nagyhatalmak egymásközi megegyezése oldhatja csak meg a világgazdasági válságot

— mondotta Walkó Lajos a felsőház külügyi bizottságában

Budapest, február 17.

A felsőház külügyi bizottsága szerdán Berzeviczy Albert elnöklésével tartotta meg rendes havi ülését.

Az ülés megnyitása után Walkó Lajos külügyminiszter összefoglalóan behatóan ismertette a bizottsággal mindazokat a külpolitikai eseményeket, amelyek az elmúlt év folyamán és a folyó évben Magyarországot közvetlenül, vagy közvetve érintették.

Meggyőződése a külügyminiszternek, hogy a világ gazdasági válságából a kivezető út csak a nagyhatalmak egymásközi megegyezése után található meg. Reméli, hogy a nagyhatalmak közt fennálló ellentétek ki fognak egyensúlyozódni és a világgazdasági válság megoldódik,

erre már látunk előjeleket.

Ezután a külügyminiszter részletesen ismertette a bizottság előtt a politikai és gazdasági kapcsolatok fejlődését Magyarország és a nagyobb államok között. Tájékoztatta továbbá a bizottságot Magyarország és a szomszéd államok között felmerült gazdasági kombinációkról, majd a Genfben folyamatban levő leszerelési konferenciáról beszélt, meleg szavakkal emlékezve meg kiküldött delegátusunkról, Apponyi Albert grófról.

A külügyminiszter beszéde után hosszabb vita következett.

Végül Berzeviczy Albert szólalt fel, aki a dunai államok kooperációjának kérdésében egyetért a külügyminiszterrel. A leszerelés kérdésére áttérve, méltatja Grandi olasz kül-

ügyminiszter genfi beszédét. Fejlesztéseinek befejezésekor biztosítja a kormányt arról, hogy a felsőház külügyi bizottsága a maga teljességében egyetért azokkal a szempontokkal, amelyeket a külügyminiszter kifejtett és teljes egyetértéssel és bizalommal támogatja a kormányt.

A külügyminiszter válaszolt a hozzáintézett kérdésekre és megköszönte a bizottságnak megértő és értékes támogatását. Berzeviczy ezután az ülést berekeltette.

Lemondott az oláh kormány

Bukarest, február 17.

A kormány tagjai ma este minisztertanácsra ülnek össze. Jól informált körök úgy tudják, hogy a kormány most határoz lemondásáról.

Egy mozdonyvezető balesete

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Szerdán éjjel a MÁV. pályaudvarra hívták ki am entőket, ahol Kovács Ernő főmozdonyvezetőt kellett első segélyben részesíteni. Kovács ugyanis a szerelés közben a mozdonyhoz kapcsolt, ugynevezett szerkocsiról leesett és arcán, fején súlyos zúzódásokat szenvedett. A mentők első segélyben részesítették és kiszállították a klinikára, ahol bekötötték sebeit, majd további ápolás végett lakására szállították.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 50 fillér.

Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3.

UT AZ ÉLET FELE

A ker. Nemzeti Liga „Világválság — magyar válság” előadás sorozatában 1932. január 30-án előadta

Dr. rugonfalvi Kiss István egyetemi ny. r. tanár.

A nagy kataklizma után és a jövő nagy nemzeti feladatok előtt joggal vártunk tehát olyan politikát, mely a kormányok sokszor szédelően hangoztatott irredenta törekvéseivel harmóniában áll; joggal vártunk olyan politikát, mely a népet legalább politikailag jutalmazza háborús áldozataiért és szenvedéséért. Ehelyett a rövidlátó reakció avult választási rendszerével és visszaéléseivel még legminimálisabb jogaitól is megfosztotta a nép millióit, és az erkölcsi alapját vesztett, romlott ugynevezett történelmi középosztály buja újratenyésztésével, a nagy tőkének tett koncesszióival és hiú alkotóvágyból eredő gründolásával uzsorás adóprése által a nemzet mély rétegeiből kiszívta a vért és a velőt, elmélyítette a társadalmi ellentéteket és gazdaságilag a sir szélére sodorta az egész országot. Ezen rövidlátó, lelketlen sáfárkodásnak lett eredménye, hogy a nép fogalma kibővült; ma már a nyomorgó néphez számíthatjuk középosztályunkat legfelsőbb rétegig és veszedelmesen szaporítja a nép számát a jövőjét legsötétebben látó főiskolát végzett ifjúságunknak évenként ezrekkel növekedő száma. A negyvenes években a reform-országgyűlések alatt 544.372 lélekre becsülték a nemesség számát; ezekkel

szemben állottak a polgárság és jobbágyság milliói, a mait messze felülmúló gazdasági jólétben. Akkor éppen a gazdasági jólét miatt főként a politikai jogok kiterjesztéséről volt szó; ma nem félmillió, hanem néhány ezer ember dűskál országunk minden javában, ma néhány ember csinátló felelőtlenül politikát. Ha tévedett, legfeljebb az ország és a jövő generáció issza meg levét...

Közállapotaink jellemzésére egyetlen példát hozok fel. Adófelszámolás bizottságunk elé járul egy öreg debreceni magyar. „Uraim”, — mondja — „nem tudom, hogy azt a nagy adót miért vetették ki rám, mert az én 60 esztendőm, munkaképtelen, vagyontalan hádirokkant vagyok.” És felhuzva nadrágja szarát, mutatja a hatalmas sebek forradását.

„Hány százalékos rokkant?” kérdem.

„Eddig 50%-os voltam, de most leszálítottak 25-re.”

„Mennyi rokkantsági segélyt kap?”

„Havonta egy pengőt.”

„Miből él?”

„Fiaim tartanak el.”

„Hány fia van?”

„Három.”

„Teljesítettek-e a világháború alatt katonai szolgálatot?”

„Igen.”

Kérdem, itt nyilvánosan, van-e szív és emberi érzés ott, ahol a koránál fogva is rokkant ember rokkantsági fokát éppen 60 éves korában szállítják le; de kérdem, van-e előrelátó hazafias érzés, lehet-e ellökélt szándék

egy jobb kor kivására ott, ahol az ilyen szegény embert, ki hazájáért áldozta testi épességét, munkaerejét, elretentő például a jövőre havi 1 pengővel jutalmazták? Megtörténhet-e ilyen embertelenség, ahol a nép a törvényhozásban megfelelő képviselőre jut?

Ha mindnyájan éhezünk ebben az országban, azokat a szerencsétlen áldozatokat még akkor sem volna szabad ilyen állapotban hagyni, azon gyermekek sovány keresetere utalva, akiktől szintén a multban is követelt és megint áldozatot követelhet a haza érdeke. Sok helyen és sokat prédikáltam a hazaszeretetről, a ránkváró kötelességekről; ez azt hiszem nemcsak jogot ad, de kötelességemmé is teszi, hogy népünk elhanyagolására és kiáltó sebeire nyomatékosan rámutassak.

Ugy gondolom különben, hogy ma már nem titok már, hogy az izgatott, és a gyújtó anyagoknak micsoda tömege halmozódott össze, terjed és gerjed sűrűsödve. Nem kellenek ide izgatott, véresszájú népszónokok, felesleges a népgyűlések betiltása, mert izgatnak egyes nevek, izgatnak a tények és ezt az izgalmat csak tisztességes demokrácia, a nép akaratának szabad megnyilvánulása vezetheti le. Nem mondom, hogy a nép szava Isten szava; a nép is tévedhet! De ha téved, legalább tudja, hogy miért kell szenvednie.

Ez a nagyon rövidre szabott vázlat érthetővé teszi, hogy miért említettem első helyen a demokráciát és miért tartom halasztást nem tűrő politikai feladatnak új választások elrendelését, általános, titkos választói jog alapján.

(Folytatjuk)

Vigszínház

Ralph Artur Roberts

a legjelesebb német komikus
főszereplésével

Kizárólag csak felnőtteknek!

A férjem barátnője

karácsonyi komédia 9 felv.-ban.
Hétfőig bezárólag.

URANIA

szombattól

Dolly Haas

szenzációs főszereplésével

A bál

Irene Nemirowsky és Fodor László
filmregénye 9 felvonásban.

Hankiss János előadása a Tisza
István Tudományos Társaságban

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Tisza István Tudományos Társaság legutóbbi ülésén dr. Hankiss János egyetemi tanár, rendes tag a "Nemzeti portrék és az irodalom" címmel tartott nagyértékű és lebilincselően érdekes szabadelőadást. Előadásában a nemzetek közmondásai, szólásmodjai, költeményei, színdarabjaiból nagyon szellemes előadásban megrajzolta egy nemzet portréját. Kifejtette, hogy a nemzeti portrék tulajdonképpen és artistikusak és a nacionalizmusból a régi onalizmusból meggyűlölt, éppen ezért erős kritika alá kell venni, mert sok megjegyzés nem érdemli meg, hogy foglalkozzanak vele. Aztán rátért a magyar vonatkozású adatokra. A középkori magyar szentek nagymértékben hozzájárultak a magyarság ismertetéséhez. A XVII. és XVIII. századbeli háborúk megismertették a magyart mint jó katonát. A huszár szót minden kultúr nép átvette, mint vitéz harcost. A XIX században a magyar táj és az itt élő csikós, betyár, cigány lettek ismertek, mint magyar különlegességek. A magyar elgáymy László és Lenau vitte az idegenek köztudatába. A középosztály elűlve, mint a magyar faj jellegzetes alakja. Ezt pótolni kell. A mai nemzedéknek más ugyan a portréja, mint a régebbinek, de ők is olyan szeretettel csüngenek azokon, mint a régebbi nemzedékek a magukén.

Hankiss professzort a megjelent előkelő közönség lelkes ünneplésben részesítette előadásáért.

La kása ? kiadó

egyszer kell csupán a
napilapban meghirdetni
10 szó 50 fillér, hirdetés
feladási helye: T. ssuth
utca 3.

Súlyos vádakat emelt egy képviselő a Házban Rubinek István ellen

Interpellációs nap a képviselőházban

Budapest, február 16.

A képviselőház szerdai ülése összeférhetlenségi és mentelmi ügyek tárgyalásával kezdődött. Propper Sándor tiltakozott a népiölési minisztérium megszüntetésének terve ellen és parlamenti bizottság kiküldését kérte a népiölési ügyek kivizsgálására. Az elnök ezután napirendi javaslatot tett, amely szerint a Ház csütörtökön tartja legközelebbi ülését.

Andaházy-Kasnya Béla személyes megtámadtatás címén szólalt fel és arról beszélt, hogy az ügyvéd-képviselők olyan dolgokat szoktak elintézni, amelyek a képviselői tisztelességgel nem egyeztethetők össze. Állításának igazolására konkrét adatokat hozott fel. Rámutatott arra, hogy a Magyar Bank Egyesület meg nem engedett sorsjegyarusítási üzletekkel foglalkozik és az ilyen sorsjegy-elárusítási jog megszerzése érdekében többször országgyűlési képviselők jártak közben. A sorsjegyek számlások körül különböző visszaélések történtek, aminek következtében a Pénzügyi Központ ki is zárta kebeléből ezt a bankot. Mikor a kizárási indítvány megtörtént, a Magyar Bank egyesület különböző protektorokhoz fordult, hogy a szigorú határozat megváltoztatását illetékes helyen kieszakozhassék.

Andaházy-Kasnya Béla elmondta ezután, hogy ez a bankcég felekezte Rubinek István képviselőt, hogy járjon közbe, hogy közel kétezer darab sorsjegyet visszaszerezhesse a bank birtokába, állítása szerint a részvénytársaság kötelezte magát, hogy sikeres közbenjárás esetén Rubinek István harmincezer pengő készpénzt kap. A cég meg is kapta a sorsjegymennyiséget, azonban a Pénzügyi Központ a pénzügyminiszter rendeletére újból megvonta tőle a sorsjegyarusítási jogot. A Magyar Bank Egyesület azonban ebben nem nyugodott meg és ismét Rubinek Istvánhoz folyamodott, ekkor azonban Rubinek már csak arra vállalkozott Andaházy-Kasnya szerint, hogy csak a fél kontingens tudja visszazerezni s ezért a bank tizenötezer pengő honoráriumot ígért neki. Ennek bizonyítására felolvassa Rubinek képviselő levelét, amelyben elismeri a tizenötezer pengő honoráriumot. A levelet le is tette a Ház asztalára s azzal a megálapítással végezte beszédét, hogy Rubinek Istvánnak ez az eljárása összeférhetetlen a képviselői érdekeltenséggel.

Rubinek István azonnal válaszolt Andaházy-Kasnya Béla vádjaira és kijelentette, hogy minden cselekedetért vállalja a felelőséget. Hangoztatta, hogy mint ügyvéd vállalta a cég képviselőt és ilyen minőségben ő kizárólag jogvédelmet gyakorolt. Rubinek ezután Andaházyt támadta, aki mint kormányparti jelölt vett részt a képviselőválasztásokon. Az ellenzék Rubinek beszéde közben állandóan ezt harsogja: Kijáró, kijáró!

A következő szónok Hegyegi Kiss Pál volt, aki összeférhetlenséget jelentett tett Rubinek István ellen, majd ismét Andaházy-Kasnya

Béla szólalt fel és állandó vihar közben reflektált Rubinek István beszédére.

Délelőtt tizenkét órakor áttértek az interpellációkra.

Interpellációk

Müller Antal az ipari hitelek folyósítása tárgyában intézett interpellációt a pénzügyminiszterhez. A betegsége miatt távollévő Korányi pénzügyminiszter helyét Varga Imre pénzügyi államtitkár válaszolt az interpellációra. Rámutatott arra, hogy az állam nagyobb összeggel, 12 millió pengővel sietett a kisiparosok segítségére, s a máshonnan folyósított összegekkel együtt 16,5 millió pengő állt a kisipari hitelek rendelkezésére. A pénzügyminiszter tárgyalásokat indított meg, hogy a még hátralevő összegeket is megfélelő biztosítékok mellett folyósítsák. A pénzügyminiszter a legnagyobb megértéssel igyekszik e téren az iparosság helyzetét javítani, a kölcsönök visszafizetési határidejének meghosszabbításáról is biztató tárgyalások vannak folyamatban. Müller Antal és a Ház a választ tudomásul vették.

Szedes Ferenc: A földreform végrehajtása során sokan eljárásiköltség előlegeket fizettek. Földet nem kaptak és most pénzüket sem tudják visszakapni.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy mindenki visszakapja a befizetett költség-előlegeket, ha igényjogosultságát igazolja.

Szedes Ferenc újabb interpellációjában a postát azzal vádolta, hogy politikai szolgálatokat teljesít. Az interpellációt kiadták a kereskedelmi miniszternek.

Szilágyi Lajos a motorszesz, benzín és olajok drágítása miatt interpellált. Varga Imre államtitkár válaszolt az interpellációra és rámutatott arra, hogy árvizsgáló bizottság működik, amelynek véleménye alapján a kormány oda igyekszik hatni, hogy a szeszárat elfogadható nivóra szállítsa le. Szükségesnek tartja, hogy a járműtulajdonosok tömörüljenek.

Vita a városok pénzügyi helyzetéről

Petro Kálmán a városok háztartásának nehéz helyzetéről beszélt és az adózás terén különböző könnyítéseket kért. Varga Imre államtitkár válaszában rámutatott arra, hogy a forgalmiadó egyrészt annak idején a Speyer-kölcsön annuitásaira kötötték le. Ha a városok több jövedelmet kívánnak, úgy pótdóhoz kell fordulniok. A kaszárnya adómentességét csak a fennálló törvények megváltoztatásával lehetne keresztülvinni.

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter rámutatott arra, hogy az államrendőrségi hozzájárulást nem minden ellenszolgáltatás nélkül teljesítik a városok, hiszen a rendőrség ennek ellenében ellátja a rendet. Az államháztartás mai helyzete nem teszi lehetővé azt, hogy az állam lemondhasson a városi hozzájárulásokról.

A miniszterelnök az egészségügyi kérdésekről

Szilágyi Lajos második interpellációjában rámutatott arra, hogy a szegénybetegek gyógyszerellátásában fennakadás állott be. Kérte a miniszterelnököt, hogy sürgősen oldja meg ezt a helyzetet, adja ki az erre vonatkozó rendelet végrehajtási utasítását.

Károlyi Gyula gróf válaszában kifejtette, hogy a betegápolás kérdése ma nincs úgy rendezve, mint az kívánatos volna. A betegápolási adók azonban nem fedezték azokat a költségeket, amelyeket a község és a törvényhatóságok a kinestárral szemben támasztottak. A volt népiölési miniszter, minthogy a betegápolást korlátozni nem akarta, kontingentálta e költségeket az egyes községek és vármegyék között.

Az állam ezzel az intézkedéssel a kórházfenntartókat is bizonyos takarékosagra kívánta készíteni.

A miniszterelnök választ tudomásul vették.

Szilágyi Lajos ezután a nyári időszámítás bevezetése érdekében mondott interpellációt.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormány ügyintézési és társadalmi szempontból is nagyon kívánatosnak tartja a nyári időszámítás bevezetését. Minthogy azonban ez a kérdés a nemzetközi közlekedési viszonyokat is érinti, az érdekelt államokkal meg kell tárgyalni a dolgot. A kormány azon van, hogy ez megvalósuljon. Kötelező ígéretet azonban nem tehet. A választ tudomásul vették.

Dinich Ödön interpellációjában a községi alkalmazottak és a kettős fizetések kérdését tette szóvá.

Keresztes-Fischer belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány végérvényesen nem tud intézkedni a nyomasztó helyzetről, azonban átmeneti intézkedéseket léptetett életbe, amelyek megoldják a helyzetet és a községi alkalmazottakat hozzá tartják fizetéseikhez.

Dinich Ödön második interpellációjában a soroksári Dunaág halászáinak ügyét tette szóvá, akik nehéz helyzetben vannak.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter meenyugtató választ tudomásul vették.

A földművelésügyi miniszter az inségakcióról

Reisinger Ferenc az alsóborsodi mezőgazdasági munkásság ügyében interpellált, akik igen nagyszámban nem tudnak még most sem munkához jutni. Majd az inségakció lebonyolításával foglalkozott.

Purgly Emil földművelésügyi miniszter válaszában elismerte, hogy Mezőkövesd környékén eddig kevesen kaptak munkaszereződést. Hangsúlyozta azonban, hogy a gazdák, valamint az ipari érdekeltségek és a munkásság között rövidesen egyezmény jön létre s így a helyzet megváltozik. Hangsúlyozta, hogy az inségakciót a legnagyobb körültekintéssel vezetni mindenképp és politikát nem keverni bele. Kijelentette, hogy minden konkrét panaszt kivizsgál. A Ház a miniszter választát, ugyszintén a korábbi interpellációkra adott miniszteri válaszokat tudomásul vette s ezzel az ülés félnyele után véget ért.

A debreceni Margit-fürdő igazgatósága ajánlatot tett a hőforrás hasznosítására

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A debreceni Margit-fürdő igazgatósága tegnap ajánlatot nyújtott be dr. Vásáry István polgármesterhez, akinek a mélyfürás hasznosításával kapcsolatban felajánlotta a Margit-fürdő épületét, telkét és egész berendezését. Az érdekes ajánlat többek között a következőket tartalmazza:

— Méltóságos Polgármester Ur! A mélyfürással kapcsolatban természetesen különféle tervek merültek fel a hőforrásnak a város számára minél hasznosabb kihasználása tekintetében. Minthogy a végleges Debrecen-fürdővárossá kiépítendő terv csak későbbi időben valósítható meg, szükség van egy gyógyfürdő céljaira alkalmas gyógyfürdő épületre és lehetőleg egy fedett strandfürdőre. Mivel pedig a mai súlyos gazdasági viszonyok nem engedik meg ennek a sürgős létesítését, azt hisszük, a kérdés csak meglévő objektumok felhasználásával oldható meg.

— Szerény véleményünk szerint ezt a célt legjobban és minden tekintetben kifogástalanul szolgálja a Margit-fürdő épülete. A Margit-fürdő köz-tudomásulag úgy a belvároshoz, mint a nagyerdőhöz közel, — a város minden részéből néhány perc alatt megközelíthető. — villamos megállóhelyen fekszik. A 2870 négyzetméter nagyságú telek utca felőli részén 875 négyzetméter területű igen szép, szökőkúttal ellátott pormentes park van, míg a telek középső részén fekszik a 2400 négyzetméternyi beépített területű gőz- és kádfürdő és emögött 1600 négyzetméternyi területen a modernül felszerelt strandfürdő. Az épületben külön férfi és külön női gőz- és kádfürdő van elhelyezve 3—3, tehát összesen 6 nagy medencével. Kádfürdőkkel és mindenféle szükséges összes egyéb helyiségekkel. Az épület és a fürdő 1929 augusztusban teljesen renováltatott és részben átalakítottatott, úgyhogy a tisztaság, kényelem és közegészséges követelmények szempontjából teljesen kifogástalan. A gőz- és kádfürdőkben naponként 1000 fürdőzés lebonyolítható, tekintve azonban, hogy még több, ezidőszereint nem használt üres helyiség is rendelkezésre áll, ez a szám 1500—2000-ig felemelhető.

— A Margit-strandfürdővel pedig, azt hisszük, hogy a hővíz bevezetése esetén megoldható lenne a fedett uszoda kérdése is. Amíg ugyanis a nagyerdő strand befedése nagy területe folytán horribilis nagy költségbe kerülne, addig a Margit-strand befedését aránylag kis költséggel lehetne elvégezni.

— Mindezek elmondása után az az elgondolásunk, hogy a városnak van egy hőforrása, viszont nekünk van egy annak azonnali felhasználására alkalmas fürdőépületünk, ennek a két tényezőnek az igénybevitelével, addig is, amíg a nagyszabású terv megvalósítható lesz, a melegforrás víze a közönség számára minden igényt kielégítő módon hozzáférhetővé és élvezhetővé tehető. Ez a megoldás azért is legcélszerűbbnek látszik, mert az ily módon a hőforrásból táplált Margit-fürdő látogatottságából megállapítható lesz az is, hogy érdemes lesz-e, mely időpontban és milyen méretekben a tervezett nagyszabású program megvalósítása. Ennek a nagy tervnek a megvalósítása után is megmaradna a Margit-fürdő és szolgáltatná a közönség érdekeit, mint a város szívében lévő gyógyfürdő.

— Tisztelettel kérjük, méltóztassék a hőforrásnak a Margit-fürdőbe való bevezetését gondolatát megfontolás tárgyává tenni. Ennek kapcsán bátorodunk Méltóságod útján a Margit-fürdő telepet és annak helyiségeit ezennél a nemes város rendelkezésére bocsátani.

— Mély tisztelettel kérjük, hogy ezen ajánlatunk elfogadása esetén méltóztassék velünk azokat a feltételeket közölni, amelyek mellett azt a tekintetes város igénybevenni hajlandó. Hangsúlyozzuk, hogy mi a velünk kapcsolatban felmerülhető bármilyen megoldási gondolat megbeszélésére készséggel állunk rendelkezésére, s amennyiben a nemes város a magántól kizárásával maga öhajtaná a Margit-fürdő bekapcsolásával ezt a kérdést megoldani, készséggel jelentjük ki, hogy ilyen irányban is hajlandók vagyunk tárgyalásokba bocsátkozni és annak pénzügyi megoldását is lehetőleg elősegíteni.

Ma délután öt órakor tartja Gaillard de Champris párisi professzor vetítettképes művészettörténeti előadását a Déri muzeumban

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Debreceni Tisza István Tudományegyetem francia szeminariumának és művészettörténeti muzeumának együttes rendezésében ma, február 18-án, csütörtökön délután pontosan öt órai kezdettel tartja művészettörténeti előadását M. Gaillard de Champris, a párisi katolikus egyetem világhírű tanára, Puvis de Chavannes, a nagy freskófestő élete művéről. Gaillard de Champris professzor egyike a jelenkor legkiválóbb művészettörténeteseinek s debreceni előadását témájának az érdekessége miatt is óriási érdeklődés előzi meg.

Puvis de Chavannes 1824-ben született Lyonban. Eleinte Scheffer Henriknek volt a tanítványa, majd tizenöt éves korában olaszországi tanulmányutra indult. Chavannes az antik élet rajzolásában az ideális egyszerűséget kereste. Kizárólag a dekoratív festészetet kultiválta,

A Margit-fürdő vezetőségének nagyjelentőségű ajánlata, ha konkrét számösszegeket még nem is említ, bizonyára élénk érdeklődést fog kelteni Debrecen város hivatalos köreiből s valószínű, hogy ezen az alapon rövidesen megindulnak a tárgyalások.

A szerdai tanács értekezleten dr. Vásáry István polgármester már be is jelentette a Margit-fürdő figyelemreméltó ajánlatát, azonban kifejezte azt a nézetét, hogy az ajánlat konkrétumokat nem tartalmaz és mintegy a városra bizza a megoldást. Mivel a városnak nincs módja arra, hogy a fürdő felhasználására ő tegyen ajánlatot és szabjon feltételeket, a Margit-fürdő igazgatóságát felszólítják arra, hogy tegyen konkrét ajánlatot, amely alapján képezheti a komoly tárgyalásnak.

gi munkát, akkor esetleg a város saját pénzügye is tud tőkét adni.

A szerdai értekezleten egyébként úgy határoztak, hogy a szikgáti termelő szövetkezet ügyének letárgyalására bizottságot alakítanak, amelynek tagjaiul Hegyemegi Kiss Pált, Serly Gusztávot, Keztyüs Lajost, Jóna Jánost, Steinfelc Istvánt, Erdei Ferencet, Debreczeni Jenőt, Öry Istvánt, Böszörményi Bélát, Pásztor Ferencet kérik fel.

Huszonnyolc vagon pulykát exportáltunk Püspökladányból

Püspökladányból és környékéről január hónapban 28 vagon pulykát szállítottak külföldre, részint élő, részint feldolgozott állapotban.

Jeanne Marrie Darré és Gina Pagini Debrecenben

Az idei hangversenyszezon kiemelkedő része Jeanne Marrie Darré világhírű zongoraművésznő és Gina Pagini Bécsben élő kiváló operaénekesnő együttes hangversenye.

Nem mindennapi élvezet lesz két ilyen nagy művészt egy hangversenyen hallani. Az érdeklődés ennek megfelelően igen nagy és jól teszi mindenki, aki ezen a nagy zenei és társadalmi eseményen jelen akar lenni, ha jegvét mielőbb megvásárolja.

Jegyek Méliuszban és az Arany Bika-ban.

Jogerősen 15 évi fegyházbüntetést kapott a gyilkos győri varrónő

Budapest, február 17.

Mintegy másfél évvel ezelőtt Győrött Molnár Erzsébet varrónő hatalmas konyhakéssel meggyilkolta legjobb barátját Koncz Vilmos alhadnagy feleségét. Molnár Erzsébet a vizsgálat során bele akarta keverni az ügybe a meggyilkolt férjét is, csakhamar azonban kiderült, hogy a gyilkosságot egyedül követte el. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a győri törvényszék Molnár Erzsébetet gyilkosság és hamis vád büntette miatt életfogytiglani fegyházra ítélte. A győri tábla az enyhítő körülmények figyelembevételével 15 évi fegyházra szállította le a törvényszék ítéletét. A Kuria most hozott ítéletében a tábla ítéletét helybenhagyta.

NAGYSZALLODA

„IMPERIAL“

GRAND HOTEL

Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Legmodernabb berendezésű első-rangu családi szálloda. 152 szoba meleg-meleg folyóvízzel, központi tütéssel, telefonnal, elsőrendű olcsó étteremmel.

Alap igazolt előfizetői 20 százalékos kedvezményben részesülnek

Négy-öt holdas kisbérleteket alakítanak a szikgáti gazdaságban

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az elmúlt esztendőben dr. Vásáry István polgármester vetette fel azt a nagyjelentőségű gondolatot, hogy a város szikgáti birtokán egy termelő és értékesítő gazda szövetkezetet kellene létesíteni, ami által új gazdagizsztenciákat tudnának teremteni és a birtokot is jobban lehetne hasznosítani. A tervet elfogadta a törvényhatósági bizottság is, amely Keztyüs Lajos gazdasági akadémiai tanárt a kiváló szakembert kérte fel arra, hogy a szövetkezet üzemeltetését dolgozza ki.

A szerdai tanács értekezleten dr. Veress Géza tanácsnok bejelentette, hogy értesülései szerint Keztyüs

Lajos a munkával elkészült. Tervezte szerint a birtokot úgy osztanák fel, hogy azon 18 család kapna állattenyésztési bérletet, 16 család 4—5 holdas kisbérletet és bolgár kerteszet céljaira négy kisbérletet adnának ki.

A szövetkezet alapításához szükséges tőkét először az OKH-tól igyekeztek megszerezni, azonban — hír szerint — ennek a megoldásnak nehézségei vannak.

Dr. Vásáry István polgármester a szerdai értekezleten kijelentette, hogy minden attól függ, kap-e a város megfelelő bérleket. Ha ugyanis olyan bérlek, akikre nyugodtan rá lehet bízni ezt a példamutató gazdasá-

Csak olyan olcsó áron

VÁSZON

1831—1932.

ÁGYNEMÜRE
FEHÉRNEMÜRE

Bevált minőségek dus raktára

Kardos László

Amennyiért jót lehet adni.

Apponyi Albert

Genf, február 13.

Több, mint egy hete már, hogy a nagy leszerelési konferencia általános vitája tart. Mesterien van rendezve, — az bizonyos, — minden napnak meg van az érdekessége, minden napnak meg van a maga vonzó erje, minden napnak meg van a pikáns csemegéje. Akár a véletlen műve, akár szándékos rendezés, de érdekes, az bizonyos.

Angia képviselője, majd Tardieu francia hadügyminiszter szónokolt, telt ház, zsufolt tribün, szorongásig megtelt páholy... Másnap dr Brüning német kancellár válaszol, természetesen, hogy újra zsufolt ház, telt tribün, roskadásig megtömött páholy. A német—francia párviadal vonz.

S azután Olaszország képviselője, a szakálás Grandi külügyminiszter beszélt hatásosan. Tömve minden hely, nagy meleg siker.

Másnap az érdekesség és pikantéria, Szovjetország vonz telt házat és utána pénteken azt hittük már, minden csoda három napig tart, itt is áll az igazság, minden attrakció kimerül egyszer és itt is vége a zsufolt háznak. Ezt látszott igazolni, hogy a kísértő műsort eddig is kevesen hallgatták meg, akár Zaleszki lengyel külügyminiszter is volt az, vagy Hymans belga külügyminiszter, többen voltak a büfében, folyosón, sajtószobában, mint bent a tanácsteremben.

S félház hallgatta a svéd külügyminisztert is, a dánt is, Japán illusztris képviselőjét, Tsueno Matsudaira öccellenciáját is és bizony kevesen voltak kíváncsiak Benes cseh külügyminiszter mézes mázos szavaira, pedig udvarolt erre is, arra is. Főleg természetesen a franciáknak. Már-már egy látszott kimerül az érdeklődés, de nem, szombaton újra nagy ház, újra nagy nap volt Apponyi Albert gróf beszélt.

Unalmasnak, csendesnek ígérkezett a nap, Kanada és Lettország képviselőire kevesen voltak kíváncsiak, de terjed a hír, Apponyi Albert következik. S szól a csengő jönnék, vonulnak be a delegátusok az elkapatott, elkényeztetett újságírók is mind bejönnek a társalgóba, ezek már tudják, hogy most kivételesen élvezetben lesz részük. Apponyi, a világhírű szónok beszél s ezt mindig érdemes végighallgatni, valami lenyűgöző hatása van az agg államférfi ma is ércesen, tisztán csengő hangjának, amely folyékony, szabatos, gondolatokban gazdag, erővel ékes, akár francia, akár német, akár angol nyelven kell neki beszélnie.

Telt ház, ha nem is egészen zsufolt. A hölgyközönség között foglal helyet Apponyi Albert gróf felesége is. A magyar delegáció teljes számban jelen van.

S Henderson elnök Apponyit szólítja. A nyolcadik sorból kel fel, a járása bizony már nem olyan rugalmas, mint régen, — nyolcvanöt éves felül van már Magyarország követe. Udvariasan köszön az elnöknek s Henderson elnök mély reverenciával viszonzozza, reszket a kezében a cvikkere, de a hangja tisztán cseng, mikor beszédébe kezd... Francia nyelven...

Az első meglepetés... Az összes eddigi szónokok olvasták előre elkészített beszédeiket, jól vagy kevésbé jól adták elő mondanivalójukat. Apponyi nem olvasta beszédét, hanem szónokolt, a szó igazi, valódi értelmében. Amit most kiosztottak az ülés elején, az csak a váza volt a beszédének, a kivonatolt lényege, magát a beszédet rögtönözte. És mégis mily precíz, mily szabatos, milyen lenyűgöző a beszéde.

És elfogja a szónoki láz, erősödik a hangja, mindenki — ha még lehet

feszültebben figyel... És mintha teljes lényét áthatná a megcsönkített magyarság igazsága, átérzné, mázban foglalná annak minden fájdalmát, keservét, panaszát, szinte profétai hangon szól, a magyar igazság, a magyar fájdalom, a magyar panasz beszél belőle a jog és igazság keresése. És finoman, de hangsúlyozottan fejezi ki, a trianoni béke eloltja szomszédaink, ellenségeink lefegyverzését is, hadseregeink létszámának csökkentését. És mit látunk, mi fegyvertelenül, ellenségeink, a győzők egyre jobban fegyverkeznek...

A fagyos diplomaták felfigyelnek... A közönség egyre jobban bámul. És Apponyi idézi a békeszerződés idevonatkozó rendelkezéseit, könyv nélkül, szóról szóra... A magyar álláspont — folytatja Apponyi — követeli a jogegyenlőséget... Minden nemzetnek joga van egyformán a biztonsághoz, a biztonság pedig csak leszerelés után érhető el, de általános, egyenlő és nem egyoldalú leszerelés folytán... Olyan rendelkezéseket, amelyek pusztán hatalmi szóval egyes államokat sújtanak és hoznak védtelen helyzetbe, nem lehet és nem is fogadhatunk el...

S ha lehet, egyre szebben zeng minden szava és néha, mikor a kemény és sokaknak nem tetsző igazságokat s velünk szemben elkövetett igazságtalanságokat tesz szóvá, az asztalra is üt és ezt a hangzóó, hangerősítő úgy adja vissza, mintha teljes erővel ütött volna rá...

S Apponyi mindenképen új színt visz a vitába. Szónokol a maga eredeti nemében, új megállapításokat tesz, nem sablonos, előre elkészített beszédet olvas fel és megint új szín, — vitába száll, taglalja, boncolja a vita eddigi anyagát, érveket hoz fel, — igazi államférfi, igazi nagy beszéd...

Én is sokszor hallgattam már Apponyit, sokszor gyönyörködtem szónoki képességében és erejében, de olyanok, akik sokkal többet, igen sokszor hallgatták, állapították meg: ha lehet, szinte önmagát mutta felül az agg és ma is szellemi ereje teljében levő, mindenki által tisztelt államférfi, a magyar igazság képviselője az idegenben...

És zúg a taps mind gyakrabban, mind erősebben. Az a delegátus, aki eddig jöförmán egyetlen egy beszédre sem figyelt oda, most felteszi a hallgató- és hangerősítő kagylót is, úgy figyel minden szóra. A kínai és japán újságírók összenéznek: hát így is lehet, hát így is tudnak ily...

S Apponyi nem fáradva, több mint egyórás beszédében tárja fel a magyar álláspontot. Mikor befejezi, siet mindenki gratulálni neki beszéde végén. S látszik, hogy most nem udvariasságból, de szívből, őszintén... Grandi, az osztrák Pfügl az első között, de jönnek a franciák, angolok és sorra a többiek is...

Apponyi, mint szónok, megnyerte a csatát, hivatottabb képviselője nem is lehetett volna a magyar álláspontnak. De ez itt, a világ diplomatainak gyűlésén, ahol annyi érdekek titkózik, annyi mellékhatás van, nem elég, itt nem aszerint határoznak, kinek van igaza, kinek van sikere. Itt az érdekek diktálnak, az érdekek határoznak... A külpolitikai érdek, a hatalmi érdek. A győ-

zők érdeke és most még a francia álláspont a győztesnek látszó, de Anglia, Olaszország, Amerika már gyengíti. A közeli napok itt is tisztább képet mutatnak majd...

A jövő héten még tart az általános vita... Hátra van még Ausztria, Finnország, Norvégia, Hollandia, Románia, Jugoszlávia, Portugália, Svájc, Törökország, Uruguay, Perzsa, Argentína, Esztorozág szónoka. S akkor vége az általános vitának.

a kiküldöttek egy része hazamegy és a szakemberek, katonák folytatják a szakaszerű vitát... S azután újra összegyűlnek, új konferencia következik azután — vagy úgy, vagy egy sem, de sok nagy, kézzelfogható eredmény nemigen várható...

Apponyi után Kína képviselője beszélt... Üres ház előtt és üres házak várhatók már a következő üléseken is... Apponyi volt az utolsó, aki még érdeklődést tudott kelteni...

Tamássy László.

A vasuti váltó átállítása miatt elítélt a törvényszék egy debreceni kömivességét

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Bodnár Péter debreceni kömivességéi közeg elleni erőszak vétségével vádolva állott szerdán a debreceni törvényszéken a dr. Jeney Sándor elnöklele alatt működő büntető tanács előtt. Vádolt farsa Juhos József kömivesség tanonc volt, akit felbujtással vádoltak. 1930. május 20-án ugyanis Bodnár és Juhos kimentek a lóvásártérre, ahol betörték a korcsmába és alaposan fenekére néztek a pohárnak. Amikor hazafelé akartak menni, Bodnár a Debrecen—nyírbátori vasutvonalnál a váltót átállította s amikor Gombos Imre HÉV. váltókezelő figyelmeztette őt, Bodnár minden szó nélkül hasbarugta úgy, hogy a váltókezelő-

nek még a ceruzája is eltört és megsérült az egyik ujján is. A vád szerint Juhos állandóan biztatgatta Bodnárt, hogy üsse és rugja Gombost. A főtárgyaláson Bodnár részben beismerő vallomást tett és arra hivatkozott, hogy előbb a pályáról üttötte őt arcul s erre kezdte meg ő a rugdosást. A tanúk valamennyien terhelő vallomást tettek, azonban a Juhos elleni vád nem nyert beigazolást.

A törvényszék Bodnár Pétert hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt husz pengő pénzbüntetésre ítélte, azonban Juhos Józsefet felmentette az ellene emelt vád alól. Az ítélet jogerős.

Az ország Credo egyesületei tiltakoznak a debreceni halottégető ellen

Mint értesülünk, a magyar katolikus részről sorozatos tiltakozások fognak elhangzani a debreceni krematórium felállítására ellen. A katolikus férfiársadalmat magába foglaló Credo-szervezetek első tiltakozó gyűlése Szombathelyen folyt le. A gyűlésen jelen voltak P. Badalik Bertalan dominikus rektor elnöklésével a következő határozatot hozta:

„A francia forradalom Istentől elszakadt szelleme indította meg a harcot a krematóriumokért. Ugyanez a szellem próbálkozott az előbbi sikertelenségek miatt 1848-ban Franciaországban. Majd mikor a vállalkozás ismét gyár sikerrel járt, az olasz szabadkőművesek vették az ügyet a kezükbe. 1869 december 3-án, a vatikáni színt megnyitására napján és órájában a nápolyi nemzetközi szabadkőműves kongresszus elhatározta, hogy a katolicizmust minden rendelkezésre álló eszközzel igyekszik megsemmisíteni. Hathatós eszközt látott a halott-határozásban is s épen ezért elhatározta, hogy az 1849-ben megindult irodalmi munkásságot folytatják, előadásokat tartanak, memorandumokat küldenek minisztereknek, parlamentnek, propagáló egyesületeket alapítanak, szóval mindent elkövetnek, hogy ezt a „világmegváltó” eszmét valóra váltsák.

Magyarországon ma tilos a szabadkőműves egyesülés. Épen ezért ünneplésen tiltakozunk a debreceni krematórium üzembehelyezése ellen. Tiltakozunk pedig:

1. A józan ész nevében, mely a halott-határozás állítólagos előnyeit tagadja, mind gazdasági, mind egészségügyi szempontból.

2. Az igazságszolgáltatás szem-

pontjából, mert a halott-határozás következtében sok gonosz tette nem tudnánk világosságot deríteni s a halottégetés egyenesen felbátorítás lenne a méregkeverésre.

3. A kegyelet szempontjából, mely visszariad szereteteink holttestének erőszakos megsemmisítésétől s mely szívesen időz elhunytaink virágos és a feltámadás jelével díszített sírhantjánál.

4. Egyházunk nevében, melynek igaz, hogy nem dogmája a jelenlegi eltemetési mód, de 2000 éves szokása. S ezt megerősítette azáltal, hogy 1886 május 19-én, majd december 15-én kiadta a rendeletet, hogy azok holttestet, akik salát elhatározásukból égettettek el, egyházi temetésben nem részesülhetnek. S ehhez ragaszkodik a) mert az Ur Jézus példájával megszentelte azt; b) mert a Szentírás szavai alapján ez felel meg; c) mert az ember teste a Szentírás szerint a „Szent Lélek temploma” volt s mint ilyen különös módon a kegyelet tárgya; d) mert a sír a kereszttel, egyáltalán a temető, a feltámadás gondolatának erőteljes ébresztője!”

Allást
alkalmazást
keres ???

Olvassa el lapunk
apróhirdetési
rovatát.

Elhalálozás miatt

röfös divat, kötszövött és kész fehérneműeket MINDEN ELFOGADHATÓ ÁRBAN elárusítjuk. — Még néhány napig.

Brüll-féle üzlet, Piac-utca 29. sz.

Hírek

1932 február 18. Csütörtök.
 Prot.: Konrád. Kath.: Simon.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Megváltó” Major Mihály, Piac-u. 18. „Aranyegyszaru” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. „Magyar korona” Sz. Tóth Béla, Péterfia u. 10. „Arany János” Bozók György, Csapó-u. 66. „Szt. Háromság” Bernáth Miklós, Homokkert.

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban az időjárás tulajdonán derült, csak a nyugati és déli részeken fordultak elő lényegtelen esapadékkal járó futó havazások. A nap folyamán az északi szelek kissé megélték. A nappali felmelegedés a Dunántúlon 1—2 fokkal az olvadáspont fölé emelkedett, az északi részen pedig 2—3 fokkal azon alul maradt.

Várható időjárás a következő 24 órára: Lényeges változás nem várható.

— A város a külügyminisztériumtól kér szakértőt a téglagyár megvizsgálására. A városi közgyűlés tudvalevőleg kimondta, hogy a városi Kőr-gyár üzemét külföldi szakértővel kell megvizsgáltatni. A polgármester most ismételt a külügyminisztériumhoz fordult és közbenjárást kért a külföldi szakértő kiutalására, vagy ha ez nem volna lehetséges, felhatalmazást arra, hogy a város maga nézhesen utána a megfelelő szakembernek.

— Dr. Tankó Béla egyetemi professzor előadása Washingtonról. Vasárnap február 21-én délelőtt 11 órakor az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. Tankó Béla egyetemi professzor tart előadást Washingtonról. Az előadás előtt és után a Városi Dalegyület énekel Forray karnagy vezetésével. Szavalmi fog Barcza Gedeon tanárjelölt. Az előadás iránt, amellyel Debrecen város közönsége méltó és ünnepélyes keretek között bódol a nagy amerikai államférfi emlékének, igen nagy érdeklődés mutatkozik. Az előadás a városi közgyűlési termében lesz, pontosan kezdődik és ingyenes.

— Az iskola- és óvodaudvarok fásítása. A városnál régen sürgetik már az iskola- és óvodaudvarok fásításának megkezdését. Ez a kérdés most újra szerepelt a polgármesteri értekezleten, ahol megállapították, hogy a fásításra nincs fedezet. Utasítást adtak azonban a számvévisésnek, hogy 1933-ban a költségvetésbe állítsa be az erre a célra szükséges összegeket.

— Vasárnap lesz a KIE második magyar nótá-estje. Vasárnap este 7 órai kezdettel rendezi meg a KIE második magyar nótá-estjét az egyesület Piac-utca 7. szám alatti helyiségében. Ezalkalommal a hortobágyi nóták kerülnek sorra, ami különösen érdekelheti a debreceni fiatalságot. A rendezőségnek sikerült az estélyre megnyerni a hortobágyi nóták hírneves gyűjtőit, dr. Ecsedi István muzeummegfigyelt és Bodnár Lajos zene-tanárt, Ecsedi István ismertetni fogja a Hortobágyi nótaköltszetét és fonográf bemutatással kíséri a nótagyűjtés ismertetését. Bodnár Lajos zongorakísérettel fogja a dallamokat betanítani. Az estély további programját a közös dalolás, új dalok tanulása és szavaltatok egészítik ki. A hortobágyi nótá-estély rendezője és vezetője Kertész Dániel hírlapíró. A nótá-estély, amely ingyenes, csak fiatal emberek vehetnek részt. A rendezőség ezután is meghív minden fiatal embert erre a pompás vasárnapi szórakozásra.

Nincs többé füst, korom bűz! a 6600 calóriás tatai dió-kokszbrikett
 próbálja a külföldi kokszt
 Árúsítlja: **Gabányi széntelep**
 Csapó-utca 28 szám. Telefon 24—49.

Fehérgyarmaton elfogtak egy tüzköcsempész debreceni kovácssegédet

Nagyarányu tüzköcsempészés folyik a cseh—magyar határon

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Nagyarányu tüzköcsempészés: ezek jutott a nyomára a fehérgyarmati pénzügyőrök. Néhány nappal ezelőtt országos nagyvásár volt Fehérgyarmaton. A vásáron Kovács Gyula 25 éves debreceni kovácssegéd is megjelent és tiükban tüzköcsempészést árúsított. A pénzügyőröknek tudomására jutott Kovács tüzköcsempészése és a fiatalembert abban a pillanatban érték tetten, amikor nagyobb mennyiségű tüzköcsempészéstől tárgyalt. Azonnal előállították a pénzügyőrségre, ahol megmóztosá-

kor 100 gramm tüzkövet találtak nála.

Kovács Gyula kihallgatása során elmondta, hogy a tüzköcsempészést cseh megszállt területről csempezte át Magyarországra, ahol busás áron tovább akart adni rajtuk. Beismerte, hogy a csempezést többé-mégával rendszeresen üzi és eddig minden alkalommal sikerült nagyobb mennyiségű tüzkövet áthozni a határon.

A tüzköcsempészéssel foglalkozó kovácssegéd ellen megindították az eljárást. A nyomozást egyébként tovább folytatják.

— Összejövétel a Gazdakörben. A Debreceni Polgári és Gazdakör február 20-án este fél 9 órai kezdettel a kör összes helyiségeiben barátságos batus táncos egybekötött összejövételt rendez Belépődíj nincs, ruhátár kötelező. Megjelenés egyszerű ruhában.

— Az osztályorszájék tegnapi húzásán 5000 pengőt nyert: 51497. 3000 pengőt nyert: 7351. 2000 pengőt nyert: 52864. 83310. 1000 pengőt nyert: 33060, 33521, 43464, 72554, 82783. 800 pengőt nyert 18001, 31513, 55188. 58054, 69797, 78833. 700 pengőt nyert: 38147, 39410, 600 pengőt nyertek: 2843, 6703, 17196, 18319, 28201, 26390, 28629, 30116, 65181. 500 pengőt nyertek: 2038, 6514, 30320, 30534, 34601, 43028, 51744, 54523, 64661, 66407, 78481.

— Az egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam mai csütörtöki előadása. A városi közgyűlési termében ma délután hat órakor tartja meg dr. Darkó Jenő egyetemi professzor, a Tanfolyam rendezőbizottságának az elnöke „Politikai és művészi kapcsolatok Magyarországon és Bizánc között” című vetített képi előadását. Az előadás pontosan kezdődik és azon belépődíjat nem szednek.

— A tégláskerti óvoda kibővítése. A tégláskerti kertgazdák azt kérték a várostól, hogy az óvoda két tantermét nyitva tartóvá alakítsa át, mert ilyen módon nagyobb összejövetelek, kultúr-előadások rendezésére is alkalmas volna az óvoda. A polgármesteri értekezleten most foglalkoztak ezzel a kérelemmel, amelyet elutasítottak, mivel a költségvetésben fedezet nem áll rendelkezésre.

— Debreceni Trió hangversenye ma este a Zenedobozban.

— A Szent Erzsébet Nőegylet választmányi ülése. A debreceni Szent Erzsébet Nőegylet február 19-én délután 5 órakor választmányi ülést tart a piarista realgimnázium tanácstermében. Tárgy: a közgyűlés előkészítése. Az elnökség ezután is meghívja a tagokat.

— Ipartestületi hír. A debreceni Ipartestület férfifodrász szakosztálya 18-án, csütörtökön este félnyolc órakor az ipartestületben tisztújító ülést tart. Tárgy: egy előjárásági rendes tag jelölése, illetve szakosztályi elnök választása és egy előjárásági póttag jelölése. Tekintettel arra, hogy ez az ülés már másodszorra hívják egybe, a megjelent tagak számára való tekintettel nélkül határozatképes lesz.

— Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által rendszeres gyomor- és bélműködést érnek el. A modern gyógyítás főképvisezői a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kaphatók.

Kibővített a nemi beteggondozó intézet

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) A népjóléti miniszter még 1929-ben 10,000 pengőt utalt ki a városnak arra a célra, hogy ebből egy nemi beteggondozó intézetet létesítsen. Az intézet felállítására eddig nem sikerült azert most a polgármester kérte a népjóléti minisztert, engedje meg, hogy ezt a 10,000 pengőt a Stefánia Szövetség nemi beteggondozójának fenntartására, illetőleg kibővítésére fordítsák. A népjóléti miniszter a kérelmet teljesítette és megengedte, hogy 3500 pengőt az eddigi kiadásokra, 6500-at pedig a bővítésre, felszerelésre használjanak fel a Stefánia Szövetség nemi beteggondozójában.

— A Festetich Bajtársi Egyesület jubileuma. A debreceni m. kir. Gazdasági Akadémia Festetich Bajtársi Egyesülete május havában megalakulásának tizedik évfordulója alkalmából jubileumi ünnepséget rendez. Az egyesület vezetősége kéri, hogy mind azok, akik a Festetich Bajtársi Egyesület tagjai voltak címüket az egyesület vezerségével (Pallagpuszta, Hajdum.) mielőbb közöljék, hogy a meghívókat akadály nélkül szétküldhessék.

— A Piarista Diákszövetség nagyszerű összejövetele. A debreceni Piarista Diákszövetség kedden este kitűnően sikerült összejövételt rendezett az Angol Királynő éttermében, ahol dr. Karl János kegyesrendi házfőnök-igazgató is megjelent. Az előkelő és nagyszámú közönség a késő éjszakai órákig maradt együtt meghitt, kellemes hangulatban.

— Fagyásos füleknek nélkülözhetetlen a rugós fűvédő sokszáz darab használatban, bársonyos, meleg, kényelmes, Kulcsár Imre és Fiaival.

— AZ ÖREG KORHELY VÉGRENDELTE. Dészről jelentik: A napokban temették el B. N. 76 éves csizmadia, aki korhelységéről volt nevezetes. Az öreg csizmadia végrendeletében ötszáz lejt egyik mulató társának hagyott, azzal a megjegyzéssel, hogy temetése napján igya le magát. A végrendelet intézkedéseit minden vonatkozásban szigorúan betartották. A jóbarát reggelre teljesen elkészült.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Varga Lajos npsz., fiu István. Katona József fm., leány Katalin. Goldstein Miklós ügynök, fiu Tibor. Nagy Péter npsz., leány Julia. Kárász János npsz., leány Mária. Puzsár József npsz., fiu János. Varga Sándor fm., fiu Sándor. Ladányi István fm., fiu József. Enyedi Miklós lakatos, fiu Zoltán. Kovács Sándor máv altiszt, leány Sára. Csige Mihály fm., fiu János. Bartha Gyula portás, leány Eszter. Zagyva Lajos erdőőr, leány Margit. Tóth Ferenc tszéki díjnok, leány Hedvig. Rosenberg Abraham tejkihordó, fiu Ervin. Berkovics Bernát kereskedő, leány Ibolya és 5 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Özv. Bruckner Gyuláné Varga Julia ref. 77 éves, Szikszarutca 7. Kiss Hona r. kath. 17 éves, Borz-u. 28. Rózsa László g. kath. 2 hó. Keresztes-u. 56. Vida János ref. 5 éves, Erdei-u. 23. Juhász Edit r. kath. 3 hó. Egylethert-u. 38. Kányási Borbála ref. 21 éves, Pesti-u. 4. Suba Bálintné Polgár Eszter ref. 30 éves. Német-u. 30. Nagy Hona r. kath. 7 éves, Oláh K-u. 5. Dombi István ref. 72 éves, Veres-u. 14. Özv. Rudenszky Józsefné Südfeld Fanny izr. 67 éves. Hatvan-u. 1.

— Igazgyöngyöt találtak egy osztrigóban. Londonból jelentik: Az ausztráliai Adelaide egyik harmadrangú vendéglőjében egy vendég az osztrigában hibátlan gyöngyöt talált, melyért egy ékszerész azonnal 100 fontot ajánlott. A szerencsés vendég ebbőlért 1 shilling 9 pen-t fizetett. S. Morris, a vendéglő tulajdonosa kijelentette, hogy 40 év óta szolgál fel osztrigát, de még egyetlenegyben sem találtak gyöngyöt.

A budapesti rádió csütörtöki műsora:

D. e. 9.15: Szalonzenekari hangverseny. Karnagy: Bertha István 9.30: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli hangverseny az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Eugen Tempel orosz balalaika-zenekarának hangversenye. Közben 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak. 4: A „Rádió” felőrlése: Kritika a kritikáról. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 5: A m. kir. főfelügyelőség műnisterium rádióelőadásorozata. Láng Irén: Modern könyvvezetés. 5.30: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 6.20: Angol nyelvoktatás. 6.45: Az Acéhang dalegyesület hangversenye. Karnagy: Noseda Károly t. Himnusz a művészetekhez. Nagy fértikar. zongorakísérettel. 2. a) Kalapál (fium kórus). b) Keringő (zongorakísérettel). c) Bölögődal. 3. a) Szeretném itt hagyni ezt a fényes világot. b) Nem hallottam soha ily bus hangverszót, baritonoszóló: Bardócz Dénes. c) De nem ló annak... 4. Szamosmenti nóták. Tenorszóló: Blaskó Lajos, baritonoszóló: Bardócz Dénes. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. Szökiezés a szerályból. Enekes játék 3 felvonásban. Az I. felvonás után: Pontos időjelzés, hírek. A II. felvonás után: Hírek. Majd His Master's Voice gramofonhangverseny.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát

FŐISKOLA

Az „Uj-Vetés” margójára

Az élet nehéz terhet minden oldalán erősen érezhetjük. Ezt a gazdasági krízist mindenki egyformán érzi. Az ifjuság is fájdalmasan érzi azt a nehézséget, amely a társadalmat, mely vállát nyomja és majdnem összezúzza a súlyos teher. És ez a súlyos gazdasági krízis, ez az égbekiáltó nyomor az ifjuságot nagyon is megpróbálja. És ebben a nyomorító helyzetben az ifjuság hallattatja hangját, bekiáltja a világba az ő türelmetlen helyzetét és részvétet, megértést kér.

Ilyen hangadóként kell üdvözölni a Turul Szövetség debreceni kerületének „Uj-Vetés” c. röpiratát, mely gazdag tartalommal, izgalmas és csinos kiállításban február első napjaiban kiadották Debrecen városában.

A kis röpirat, mint a címe is jelzi, „Uj-Vetés”, új vetést végez a lélekugaron. A fásult, közönyös lelkeken akar mély szántásokat végezni s azt akarja, hogy a felszántott lelkekbe belevéssék az ifjuság égető kérdéseit és fájó sebeit akarcja bemutatni.

Változatos a tartalma. A Karácsonyi Ágoston főszerkesztő bevezetője után dr. Tóth László ker, vezér író buzdító sorokat. Igen érdekes és komoly témákat ad „Falú-problémát” élmény Bazsa Áron tanítóképzés, „Ifjusági kérdéseket” Szakácsy János tollából. Karácsonyi Ágoston kitűnő novellája és Haris István tkp. impresszionista írása igen érdekes. Békei S. József novellája után egy igen komoly tárgyú cikk a tisztviselőkérdésről szól igen tárgyilagos, de meggyőző és erős hangon. A művészet, irodalom is tért kap a kis lapban s emellett igen érdekes és aktuális híreket is közöl a kis lap.

A művés, gazdag tartalma kis lap főszerkesztője Karácsonyi Ágoston-Szerkesztői: Csávás Sándor, Haris István, Reszegi Lajos, Soós József, Szakácsy János s Varga Emil.

A kis röpiratnak sok szerencsét kívánunk. Legyen a kis lap ezután is hangadó harsonája annak az ifjuságnak, mely mindig az aranyközéputon jár, mely nem akar és nem lesz szétkéretlen egy pártnak sem, amelyik csak az erős nacionalista és irredenta eszméket vallja magáénak. Am a lap legyen harsona is, mely beleüvölti a nagy világba, az alvó, álmos emberek közé fájó sebeit. De legyen a lap hang. Mint az ünnepi harang csengő szava zúgjon bele az ifju szívekbe és indítsa magába az ifjuságot mindig, hogy kitűzött eszméit sohasé felejtse el. Mint a harang szava öntudatra és magabizalomra szólítsa a magyar ifjú katonáit.

A kis lap legyen hírdetője annak az ifjusági eszméknek, melyek az ezeréves őshatárok visszaszerzését célozzák.

Az Uj Vetés megkezdte a maghíntést, legyen a vetés nyomán gazdag aratás és bő termés! Abádi.

Az „Uj-Vetés” vitaülése

A Turul Szövetség debreceni kerületének Vezérsege e hónapban adta ki először hivatalos lapját, az „Uj-Vetés” röpiratot. Az „Uj-Vetés” szerkesztősége holnap, pénteken délután 4 órakor a Werbőczy B. E. hivatalos helyiségében vita-ülést tart a „faluproblémá”-ról. Erre a nagyjelentőségű vita-ülésre, erre a komoly megbeszélésre mindenkit, kit e nagyfontosságú kérdés érdekel, szívesen lát és vár az „Uj-Vetés” szerkesztősége, mint a megbeszélés rendezősége.

Teriessze a Debreceni Ujságot

TESTEDZÉS

Kelet- és Északmagyarország gyorskorcsolyázó bajnokságát Stibli Ferenc nyerte Nyíregyházán

A NyTVE 14-én, vasárnap rendezte Nyíregyházán Kelet- és Északmagyarország gyorskorcsolyázó bajnokságát, valamint a férfi, női és páros műkorcsolyázó versenyt. A NyTVE vezetősége meghívást küldött az összes nagyobb városoknak (így Miskolc, Szerencs, Tokaj, Sátoraljaujhely, Debrecen, Püspökladány, Szabolc, Törökszentmiklós, Karcag stb.) kaptak meghívást.

A versenyzőket az állomáson a NyTVE vezetősége várta és vitette ki a jégpályára. Délelőtt a műverseny kötelező gyakorlatait bonyolították le. Délután 5 órakor indították az 1000 méteres gyorskorcsolyázó bajnokság döntőfutalmát. Ez a futam állott a verseny középpontjában és ez volt a legizgalmasabb versenyszám. A verseny favoritja Móna István, Nyíregyháza gyorskorcsolyabajnoka volt.

A közönség biztosra vette Móna győzelmét és a kiindulás után hangosan biztatta mindenki, úgyhogy a három első kört oly erővel futotta, hogy teljesen kiemerült. Ekkor Stibli kitört a háta mögül és egy szép finissel elsőnek futott célba. A verseny eredményei:

1000 méteres gyorsban bajnok Stibli Ferenc Debrecen reálisk. 2.2 mp. 2. Ecsedi János Ny-háza 2.10 mp. 3. Tomásovski. Móna feladta. — Női műversenyben 1. Kruppé Ilonka Sátoraljaujhely. 2. Marossy Juci Nyíregyháza. Férfi műben: 1. Rácz Ernő Miskolc. 2. Salgó Ny-háza. 3. Neubauer. 4. Stibli. 5. Móna. Párosban Rácz Ernőné és Rácz Miskolc. 2. Kruppé Ilonka és Lengyel Sátoraljaujhely. 3. Marossy Juci és Pataki Nyíregyháza.

Színház Mozi

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Február 18-án, csütörtökön d. u. 3 órakor zóna-előadás: **Cserebogár, sárka cserebogár**, operett Este 8 órakor hérlétszünetben: **Maya**, operett.

Február 19-én, pénteken este 8 órakor premier és C. (21) hérlétszünetben bemutatott: **Potyautas**, vígjáték.

Csokonai színház

MA.

csütörtökön este 8 órakor Sz. Patkós Irma felléptéve Az időny sláger operettjé! **MAYA.**

Halló! Figyelem! Pénteken este 8 órakor Bemutató!

A Magyar Színház szenzációs prózai ujdonsága! **HAJNAL BETTY** az Országos Kamaraszínház művésznőjének vendégfelléptével **POTYAUTAS.**

Főszereplők: Hajnal Betty, Könyves Tóth Erzsé, Cselle, Kemény, Laczkó, Kormos, Rónay.

A szenzációs nagy érdeklődésre és a közönség minden rétegének óhajára **KISS FERENC**

a Nemzeti Színház kiváló művésze szombaton este 8 órakor **PEER GYNT.**

ben, nagynevű művészi alakítását megismertül.

Vasárnap este 8 órakor pedig Bónyi Adorján nagyszerű darabjában **AZ ELCSERÉLT EMBER.**

nagyszerű művészi alakítását megismertül. A leszállított olcsó helyárak mellett siessen jegyét biztosítani!

Szombaton délután 3 órakor a Magyar Színház 100 előadásos operettje **ZÖLD BÁRÁNY.**

Február 26. és 27-én Kőszeghy Teréz, Laurisán Lajos, Csóka Béla, Vermes Jenő és Pajor Ödön felléptével **BOHÉMELET**

(Puccini opera). Jegyek már válthatók a színház pénztáránál.

A férjem barátnéja

Bemutató a Vigszínházban

A „16 éven felülieknek” fémjelzett film az idei szezon legkellemesebb meglepetései közé tartozik. Elgondolása és felépítése a humor indulatszűrűjén keresztül mutatja meg azt az erkölcsi fertőt, amely az el-

amerikaisodott Németország p'utokráciáját elnyeléssel fenyegeti. A felületés nézők talán észre sem veszik, hogy a film szerzőinek a nevetetésen túl komolyabb céljaik is vannak és csak a 9 felvonás lepergetése után döbbennek rá arra, hogy a család szentségének felrúgása, a nyakló nélkül való, botor költségek, a véletlenül gazdaggá lett hüllék dekorálása nem is olyan mulatságos dolgok azok számára, akik tehetségük tudatában reménytelenül néznek a holnapi boldogulásuk elé.

A film mindenestre érdemes arra, hogy megnézzék.

A kíséző műsor jelentéktelen.

Mozik műsora

Csütörtök, február 18.

VIG-SZÍNHÁZ 5-7 és 9 ó	A férjem barátnője, hangos vigj. Shultz, Englisch, Paulig főszt.
URANIA 5-7 és 9 ó	Milliók a holdban, hangos vigjáték. Steg-fried Arnóval a főszt.
APOLLO	Szünet

25042—1931. máj.

HIRDETMEY.

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről a város területére akár tengelyen, akár vas-

uton, akár posta útján behozott fogyasztási adóköteles cikkeket, — bor, sör, bus és szeszes italokat — a behozataltól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés emulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak a nyolcszorosáig terjedő bírság összegben elmarasztallatik.

KÖZGAZDASÁG

Áremelkedések voltak a termény-tőzsdén

A gabonátőzsdén egy a készáruvásáron, mint a határidőpiaccon lényegesebb áremelkedések voltak. A készáruvásáron élénkebb volt a vételkedv, amellyel azonban egészen minimális kínálat állott szemben. Ezért a készáru buza 30, a rozs 15—20, a tengeri pedig 10—15 fillérrel drágult.

A határidőpiaccon a márciusi buza 30, a májusi buza 37 fillérrel drágult, amiben szerepet játszott az is, hogy az elsőrendű minőségű buzakészletek értékesítésével várni akarnak a gazdák. A rozsnál 25 fillér volt a javulás, a tengerinél pedig 28 fillér. A lisztüzlet is szilárd irányszab.

Határidőüzlet: Buza: március 12,03—05, május 13—02. Rozs: március 13,93—95, május 14,73—75.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 12,60—13,20, 78 kg 12,75—13,35, 79 kg 12,90—13,50, 80 kg 13—13,60. Ftiszai, jászs. dtuli 77 kg 11,90—12,05, 78 kg 12,05—12,20, 79 kg 12,20—12,35, 80 kg 12,30—12,45. pestv., búcskai 77 kg 12,—15,—12,30, 78 kg 12,30—12,45, 79 kg 12,45—12,60, 80 kg 12,55—12,70.

A különleges (80 kg) tiszai buza 14—14,75 P.

Rozs: pestv. 13,45—13,60, egyéb rozs 13,50—13,60, tak. árpa I. 16,75—17, tak. árpa II. 16,25—16,50, felvsörárpa 18—22, egyéb sörárpa 17,50—18,25, zab I. 21,80—22,30, zab II. 20,85—21,10, II. tengeri 14,45—14,60, egyéb tengeri 14,50—14,70, korpa 12,10—12,20.

Debreceni termény- és takarmány-piaci árak

Buza 10,20—10,30 (boletta), rozs 10,50—10,70 (boletta, tengeri) 12,60—13, lucerna 9—12, széna 5,50—8,50, 'óhere 8, búkköny 7—8, szalma 1,60—2, cukorrépa 3—3,60, fehér krumpli 9—12, rózsakrumpli 11—16, tehén 1 kg 42—45 fill., borjú 1 kg 60—90 fill., növendék 45 fillér.

Debrecen legszebb fürdőjében

MARGIT

gőz- és kádfürdőben

1 pengő a gőz vagy kádfürdőjegy.

Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy 1 pengő 20 fillérért váltható minden villamos kalauznál.

Férfiak és nők számára egész nap nyitva.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két rajzallapban a Debreceni Újságban és a Debreceni Független Újságban elenik meg.

Betöltendő állás nőknek

Bejáró takarítónő. ki már ily minőségben volt, vixel, szépen mos vasal és stoppol harisnyát, a délelőtti órákra kerestetik. Cim a kiadóban. 1155

Ügyes könyvhalány azonnal felvétetik. Kossuth-u. 3., I. emelet. 781

Idősebb asszony lakást, ellátást kaphat nem ragályos fekvő beteg asszony gondozásáért. Svetits-utca I. 2. 763

Betöltendő állás férfiaknak

Egy komencióz kocsis, nőlen ember is lehet és egy fejős család, felesége kannákat takarít, felvétetik. Kossuth-utca 28. 779

Állást kereső férfiak

Órákönyveléseket, francia nyelvtanításokat, korrepetálásokat jutányosan vállalok. — Cím: Percecs-utca 2. I. ajtó. 1148

Butorozott szoba

Csinoson butorozott utcai szoba kiadó. Földszint, balra, Kossuth-utca 61. 684

Kiadó azonnal 1 szoba, konyha, jószágtartás, külön udvar. Boldogkert. Egy lekert-u. 54. sz. 769

Különbejáratu utcai butorozott szoba fürdőszoba, és zongorahasználattal egy-két személy, esetleg házaspár részére kiadó. — Hatvan-u. 1., II. em. 17. 1170A

Kiadó március 1-re két szoba, garzon lakás butorozva vagy anélkül. — Miklós-utca 41., II. lépcső. 680

Kiadó kicsi, de világos szép szoba, központi fűtés és világítással, beti fürdővel 30 pengőért a központban. Cim a kiadóban 1133

Kiadó különbejáratu 2 szép utcai szoba butorral, vagy butor nélkül. — Irodának, rendelőnek is. Péterfia 19. 775

Kiadó a baromvásártérrel szemben, Hajduböszörményi-ut 71. sz. a utcai 2 szoba, konyha, kamara azonnal. Értekezhetni városi árvaszéknél, közgyűmnél. 773

Kiadó lakás

Három szobás modern utcai lakás hálófülkével, — minden mellékkeliséggel kiadó augusztusra. Thaly Kálmán-utca 4. 750

Kiadó két gyönyörű, egymásba nyíló szoba külön-külön is, balkonnal. — Péterfia 48. Ugyanott modern kettőszobás lakás fürdőszobával, pincekonyhával. 710

3 szobás lakás, előszoba és mellékkeliségek kiadó Ga ray 26. Értekezhetni lehet déli fél 1 és fél 2 óra közt.

Kiadó március 1-re két szoba, előszoba, fürdőszoba, garzon lakás butorozva vagy anélkül. — Miklós-utca 41., II. lépcső. 680

Kiadó május 1-re családi ház bérlő a házban egyedül lakhatk. Csillag-utca 82. sz. 682

Kiadó modern 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, teljes komforttal május 1-re. Hunyadi 24. 782

Kiadó március hó 1-től egy szoba, konyha Veres-utca 13. sz. a. 773

2 szobás utcai nagyon csinos lakás kényelmes pinckeliségekkel májusra, udvari kapu mellett bajáratu egy üres szoba márciusra kiadó Lorántffy-u. 42. 761

Kiadó 2 szobás udvari lakás előszobával, mellékkeliségekkel, Varga-utca 6. sz. 769

Modern utcai négyszobás emeleti lakás május 1-re kiadó. Arany János 19.

Kondor 3. alatt 3 szoba mellékkeliségekkel, 3880 négyszögöl kerített kiadó. Szent Anna 4. 728

2200 pengőért központi fűtéssel I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingyen lifthasználattal kiadó. Érdeklődni: Ferenc József-ut 34. sz. alatti könyvkereskedésben. 482A

Kiadó 2, 3 és 4 szobás modern lakás Péterfia-Thaly Kálmán-u. sarok. 524

1200 pengőért központi fűtéssel I. emeleten 3 helyiségből álló, főként irodának alkalmas lakás kiadó. Érdeklődni Ferenc József-ut 34. szám alatti könyvkereskedésben lehet. 482—A

Két különbejáratu szoba, irodának alkalmas, kiadó Rákosi Jenő u. 5. (Király u.) 444

Két szoba, előszoba és konyha kiadó, azonnal elfoglalható. Rákosi Jenő-utca 5. (volt Király-utca) 443

Villalakás 6 szobás, szép parkol májusra kiadó. Kemlőssy ut 12. sz. 819

Ispotály 7 alatti 2 szoba, előszoba, konyha, márciusra kiadó. 727

Ajánlat

Jó házikoszt úgy kihordásra, mint bentékezésre 60 fillér. Cim a kiadóban. 542

Szegedi paprika különlegesség állandó nagy raktára Lindenfeld, Degenfeld-tér 7. 84

Cukorrépa a város alatt eladó. — Pécsi, Batthyány-utca 16. sz. 783

Pincék, istálló kocsiszinnel kiadók azonnalra is. — Hatvan-u. 27. 772

Eladó egy kazal szalma Kovács Gyula vasúzetében, Ferenc József-ut 17. 1169

Figyelem! Sikan nem ismerik még a régi Papp Gyula-féle gőzmosodát, hol mindig még a békebeli jó munkát készíti helyben, saját műhelyében, Szalkai-utca 3. sz. 522

Zálogcéduláért lejártért is legtöbbet fizet, mindennemű ingóságok közvetítése, vétete, eladása. Csapó 16. kapu alatt. 647

Kelengyevásznak. csoda olcsón kaphatók míg a készlet tart. — Batthyányi 16., udvarban. 1109

Pászka, egész és darabos, frissen sültve olcsón kapható. Pászkagyár, Reál iskola-utca. 1168

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség azonnalra kiadó. Etele-műszerárúsításra nagyon alkalmas. Fűvészkerület-utca 5. 1171

Szent Anna 5. üzlethelyiség kiadó. — Batthyány 14., ügyvédi irodában. 767

Irodának két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni Debreceni Felső Takarékpénztárnál. A

Kiadó a Debreceni Újság kiadó hivatalának a földszinti helyiségekre való költözéséért a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten kétféle szobából álló lakás irodának üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Felső Takarékpénztárnál. 1923 A

Kossuth utca üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Felső Takarékpénztárnál. A

Lakás és szoba kereslet

Központban modern kétszobás, fürdőszobás lakást május 1-re keresek. Ajánlatokat lakbér megjelöléssel „Kis csai” jellegre a Független kiadóba kérem. 801A

Kereslet

Valódi keleti gyöngyöt vennék egy sort. Cim a kiadóban. 1154A

Ne tévessze szem elől, hogy

apróhirdetése

2 reggeli lapban

a Debreceni Újság—Hajdúföld és Debreceni Független Újságban jelenik meg, ha azt

Kossuth-u. 3 sz. alatt adja fel.

Ha tehát alkalmazottat, vagy állást keres, lakása kiadó, avagy butorozott szobát keres, bármije eladó, vagy bármit venni akar adja fel hirdetését

KOSSUTH-UTCA 3. SZAM

alatt és meg fog győződni róla, hogy biztos eredményt ért el. Felvilágosítást telefonon a 21-41 szám ad.

Buzaajlat, repceajlat, kőleskeveréket egy kisebb, mint nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Apafi-utca 20. 152 A

Könyvtérszűrés nagy ismerettségűen delközö bevezetett ügynők keresetnek. — Nvle pengő karcó feltétlenül szükséges Gyakorlat nélküli egénekkal nem tárgyalunk. Értekezni lehet 15 óra 3-4 óra között Debreceni Újság szerkesztőségében, József kir. u. utca 16. sz. A

Sertéskant veszek. Jelentkezhetek Vár-utca 8. 776

600 pengő kőlesönt keresek, május és augusztusban visszafizetem. Ajánlatot a kiadóba kérek „Lakbér” felcímmel. 789

Hangszer

Zongora, Wirt-gyártmány, kitűnő állapotban eladó. Cim a kiadóban 1172

Eladó állatok

Kitűnő patkányfogó fokszi 2 háromhetes fiával eladó. Rákóczi-u. 12. 771

Eladó egy kottó, Nyil-utca 31 sz. 778

Eladó ház

Adómentes új ház 3 szobás lakással, 300 öl kerítéssel eladó. Jósika-u. 2. 299

Eladó ház Wolafka-telep Wolaffka-utca 17. Értekezni Kishegyesi-ut 38. 770

Eladó ötszobás modern lakás legszebb helyen. Cim a kiadóban. 1175

Eladó ház a Baromvásártérrel szemben, Hajduböszörményi-ut 71. sz. 2 utcai szoba, konyha, nagy istálló. 600 négyszögöl udvarral. Értekezhetni városi árvaszéknél, közgyűmnél. 780

Eladó föld

Eladó Felsőjózsa mellett 7 hold prima fekete szántóföld. Értekezni Czegléd-utca 14. szám. 157

Kishegyesi-uton Honvédtemető, Csígerkert-utca parcellák eladók és kerti művelésre bérbeadók. Értekezhetni Sas-u. 4. — ügyvédi irodában. 776

Eladó két hold tanyásföld kisebb parcellákban is. Cim a kiadóban 1174

Különféle

Elveszett fehér spicc kutya. Megtaláló jutalomban részesül Hunyadi-u. 17. dr. Probstner. 766

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és lapkiadó vállalat nyomdájában. Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÖZŐ igazgató. Nyomdavezető: Varga ENDE